

Advies inzake het plaatsen van reclame op de auto van een zelfstandige vroedvrouw

1) Wettelijke regeling

A. ZIV- Wet

Artikel 127 ZIV-wet voorziet in een verbod van publiciteit voor geneeskundige verstrekkingen. Ook publiciteit waarin de kosteloosheid van de verstrekkingen wordt vermeld of verwezen wordt naar de tegemoetkoming van de verzekering voor geneeskundige verzorging in de kosten van de verstrekkingen (aan terugbetalingstarief, zonder remgeld) zijn verboden. Tenslotte wordt publiciteit voor bepaalde geneeskundige verstrekkingen die bepaalde zorgverleners bevoordeelt verboden.

Volgende vormen van publiciteit zijn **niet** verboden:

- 1) de publicatie van de namen en de adressen van alle zorgverleners die werkzaam zijn in een gemeente, streek of land
- 2) de publicatie van de toetreding tot de conventie door aanplakking in de praktijkruimte
- 3) de publicatie van de erkenningsnummers van de zorgverleners
- 4) de publicatie door de verzekeringsinstellingen van de namen en de adressen van de zorgverstrekkers die geheel of gedeeltelijk tot de overeenkomst of akkoord zijn toetreden

Daarnaast is publiciteit van interne informatie of informatie naar cliënteel en belangstellende zorgverleners toegestaan aangaande:

- de opening
- de adreswijziging
- wijziging van de openingsuren van de spreekkamer, de dienst of verzorgingsinstelling.

Aan de publiciteit van interne informatie of informatie naar cliënteel zijn een aantal voorwaarden aan verbonden. Deze informatie mag slechts éénmaal worden verstrekt tijdens de periode van 15 dagen voor de opening/adreswijziging/wijziging van de openingsuren tot 15 dagen erna.

Overtredingen op deze bepalingen worden gesanctioneerd met een administratieve geldboete van 125 EUR door de controle-organen van het RIZIV.

B. Wet van 02.08.2002 betreffende de misleidende en vergelijkende reclame, de onrechtmatige bedingen en de op afstand afgesloten overeenkomsten inzake de vrije beroepen.

Deze wet vormt onder meer de omzetting van de richtlijn 84/450/EEG van de Raad van 10 september 1984 inzake misleidende reclame, gewijzigd bij richtlijn 97/55/EG van het Europees Parlement en de Raad van oktober 1997.

Reclame wordt gedefinieerd (art. 2) *als iedere vorm van mededeling bij de uitoefening van een vrij beroep die rechtstreeks of onrechtstreeks tot doel heeft de afzet van goederen of diensten te bevorderen, met inbegrip van de onroerende goederen, van rechten en verplichten en met uitsluiting van de door de wet voorgeschreven mededelingen.*

Artikel 4 van de wet van 02.08.2002 verbiedt misleidende reclame.

Misleidende reclame is *elke vorm van reclame die op enigerlei wijze, daaronder begrepen de opmaak ervan, de personen tot wie ze zich richt of die ze aanbelangt, misleidt of kan misleiden en die door haar misleidend karakter hun economisch gedrag kan beïnvloeden, of die daardoor aan een concurrent schade toebrengt of kan toebrengen.*

Om te bepalen of reclame misleidend is, moeten alle elementen in aanmerking worden genomen. Het gaat hierbij met name om informatie over de aard van het product, de beschikbaarheid, de samenstelling, de prijs of de hoeveelheid, de van het gebruik te verwachten resultaten, testresultaten, de identiteit en de kwalificaties van de adverteerder, enz.

Vergelijkende reclame, met name elke vorm van reclame waarbij een concurrent dan wel door een concurrent aangeboden goederen of diensten uitdrukkelijk of impliciet worden genoemd, is onder volgende voorwaarden toegelaten:

- niet misleidend is;
- goederen of diensten vergelijkt die in dezelfde behoeften voorzien of voor hetzelfde doel zijn bestemd;
- op objectieve wijze een of meer wezenlijke, relevante, controleerbare en representatieve kenmerken van deze goederen en diensten (bijvoorbeeld de prijs) met elkaar vergelijkt;
- er niet toe leidt dat de adverteerder met een concurrent wordt verward;
- de goede naam van een concurrent niet schaadt en zich niet kleinerend uitlaat over de merken, handelsnamen of andere onderscheidende kenmerken van een concurrent;
- voor producten met een benaming van oorsprong, betrekking heeft op producten met dezelfde benaming;
- geen oneerlijk voordeel haalt uit de bekendheid van een merk of een ander onderscheidend kenmerk van een concurrent;
- geen goederen of diensten presenteert als imitatie of namaak van goederen of diensten met een beschermd handelsmerk of een beschermde handelsnaam.

De overtreding van de bepalingen inzake misleidende en vergelijkende reclame wordt gesanctioneerd met een vordering tot staking die wordt ingeleid voor de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg.

2) Toegepast op uw vraag

De Wet van 02.08.2002 betreffende de misleidende en vergelijkende reclame, de onrechtmatige bedingen en de op afstand afgesloten overeenkomsten inzake de vrije beroepen erkent het recht om reclame te voeren, rekening houdend met het verbod op misleidende reclame en de bepalingen inzake vergelijkende reclame.

Deze wet voorziet de mogelijkheid om strengere wetgeving voor bepaalde beroepsgroepen in te voeren. Beroepsordes kunnen volgens de gebruikelijke wijze waarop ze hun deontologische regels vaststellen de vergelijkende reclame verbieden of beperken voor zover dit nodig is om de waardigheid en de deontologie van het beroep te vrijwaren. Is er geen beroepsorde dan kan bij KB in een strengere wetgeving worden voorzien.

De orde van geneesheren heeft in haar code van geneeskundige plichtenleer een regeling uitgewerkt (art. 12 tot en met art. 17).

In tegenstelling tot de artsen zijn er bij vroedvrouwen geen gedragsregels (door een Orde) inzake publiciteit voorhanden.

De bepalingen voorzien in art. 127 ZIV-wet betreffen echter strengere regelgeving zoals toegelaten in de wet van 02.08.2002.

De vraag is of dit artikel 127 ZIV-wet kan bedoeld worden met een “strengere wetgeving” die bij koninklijk besluit (KB) kan worden voorzien. Art. 127 staat immers in de wet en niet in een K.B. . Een K.B. is een uitvoering van een wet dus m.a.w. wordt in de wet van 02.08.2002 bedoeld dat er koninklijke besluiten kunnen gemaakt worden in uitvoering van deze wet waarbij een strengere regelgeving kan opgelegd worden. Indien zoals -in casu- wetten met elkaar in strijd zijn, geldt de meest recente wet. Aangezien art. 127 dateert van en nadien nooit is gewijzigd, geldt strikt juridisch gezien de wet van 02.08.2002. Aangezien er nog geen KB is die voor vroedvrouwen een beperking oplegt, dient men zich enkel te onthouden aan het verbod inzake vergelijkende en misleidende reclame.

In een omzendbrief dd. 31.03.1988 van RIZIV stond destijds wel dat logo's, letterwoorden of beroepen op wagens mochten worden vermeld. Deze omzendbrief wordt heden niet meer vermeld op de website van het RIZIV als rechtsbron betreffende publiciteit. Een omzendbrief heeft geen juridische waarde, maar beoogt enkel verduidelijking.

Bovenstaande uiteenzetting betreft een juridische interpretatie. Uitspraken van het RIZIV hieromtrent werden echter niet bekendgemaakt.

Hopend u hiermee van dienst te zijn geweest.

Jan Vande Moortel
Marlies Eggermont
Valerie Debrabandere
Advamo